

Kapittel 3

Ekstern kommunikasjon og datasikkerhet

I lov om helsepersonell presiseres at yrkesutøvelse skal skje ved samarbeid og med samhandling med annet kvalifisert personell dersom pasientens behov tilsier det. Alt samarbeid og samhandling er avhengig av god informasjon og en åpen og tillitsfull kommunikasjon, enten det gjelder eget personell eller aktører utenfor egen organisasjon.

Ved slik samhandling vil opplysninger og vurderinger som kan knyttes til en enkeltperson (personopplysninger) bli utvekslet. Personopplysningsloven har som formål å beskytte den enkelte mot at personvernet blir krenket gjennom behandlingen av personopplysningene. Gjennom planlagte og systematiske tiltak skal man sørge for tilfredsstillende informasjonssikkerhet med hensyn til konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet ved behandling av personopplysninger. Gjennom helsetilsynsloven er vi pålagt å ha internkontrollsystemer for hele vår virksomhet, noe som også omfatter ekstern kommunikasjon og datasikkerhet.

Helsedirektoratet mfl har utarbeidet en veileder om personvern og informasjonssikkerhet for virksomheter i tannhelsetjenesten og en veileder om bruk av felles journal der flere tannleger arbeider sammen. Veilederne er støttedokumenter til Norm for informasjonssikkerhet («Normen»). Under finnes lenke til begge veilederne og til Mal for internkontroll – tannhelsetjenesten. Malen kan brukes som utgangspunkt for et styringssystem for informasjonssikkerhet for tannhelsetjenesten.

Norsk Helsenett leverer en sikker digital arena hvor helsepersonell kan kommunisere og utveksle personopplysninger og pasientinformasjon på en trygg og lovlig måte.

Det er i dag mulig å sende elektroniske henvisninger, epikriser og dialoger over helsenettet. Elektronisk sykemelding er også i bruk, mens e-resept for tannleger fremdeles er under planlegging.

Tannlegeforeningens nettbaserte kurs Personvern og informasjonssikkerhet 1 og 2 gir deg en oversikt over dine plikter som tannlege på dette feltet enten du er daglig leder for en klinikk, eller arbeider i et fellesskap med flere tannleger. Kursene er godkjent av Helsedirektoratet, og dokumentasjon på at kurset er gjennomført og eksamen bestått bør inngå i internkontrollsystemet på klinikken. Kurs 2 i personvern og informasjonssikkerhet er under oppdatering høsten 2017.

Helsepersonell skal hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om folks legems- eller sykdomsforhold eller andre personlige forhold som de får vite om i egenskap av sin stilling jf. helsepersonelloven. NTFs etiske regler for tannleger pålegger medlemmene å vise diskresjon overfor opplysninger man får som tannlege selv om disse ikke omfattes av den lovbestemte taushetsplikten. De etiske reglene sier videre at tannlegen skal pålegge sine medarbeider samme taushetsplikt som tannlegen selv har. Også personopplysningsforskriften har bestemmelser om taushetsplikt.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at man kan gi taushetsbelagt informasjon til samarbeidspartnere når dette er nødvendig for å kunne gi forsvarlig helsehjelp, med mindre pasienten motsetter seg dette. Helsepersonell må også kunne gi opplysninger til ledelsen for virksomheten når det er nødvendig for å kunne gi helsehjelp, eller for internkontroll og kvalitetssikring av tjeneste. Dette følger av helsepersonelloven §§ 25 og 26. Helsedirektoratet har utgitt en veileder som forklarer hvordan disse bestemmelsene er å forstå, jf. lenke på neste side.

Eksempler på relevant regelverk:

- [Lov om helsepersonell](#) (helsepersonelloven)
- [Lov om behandling av personopplysninger](#) (personopplysningsloven)
- [Lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten](#) (helsetilsynsloven)
- [Norm for informasjonssikkerhet](#) ("Normen")
- [Forskrift om behandling av personopplysninger](#) (personopplysningsforskriften)
- [Helsedirektoratets kommentarer til helsepersonelloven](#) (pdf)

Veiledere

- [Personvern og informasjonssikkerhet for virksomheter i tannhelsetjenesten](#) (veileder pdf)
- [Veileder med avtaleeksempler ved samarbeid om felles journal](#)

Andre nyttige lenker:

- [Mal for internkontroll - tannhelsetjenesten](#)
- [Norsk Helsenet](#)
- [Nettbasert kurs - Personvern og informasjonssikkerhet 1](#) (NTFs nettsider)
- [Nettbasert kurs - Personvern og informasjonssikkerhet 2](#) (NTFs nettsider)
- [NTFs etiske regler](#) (NTFs nettsider)